SRODA dnia 17. Lutego 1819. (Nro 114.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 13

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossja.

z Peterzburga dnia 21 Stycznia V. S.

Z powodu śmierci N. Królowy JMci Wirtembergskiej, ogłoszono tu co następuje:

„Objawiając wszystkim naszym wiernym poddanym, że N. Siostra Nasza, Królowa JMość Wirtembergska Katarzyna Pawłówna, z woli Wszechmocnego Boga, w roku 31 od urodzenia, w dniu 29 Grudnia roku 1818. przeniosła się z tego doczesnego życia do wieczności; przekonani jesteśmy, że wszyscy wierni poddani nasi, dzielić będą najżywszy smutek, którym Dom Nasz Cesarski dotknięty został, i połączą gorące modły swoje z naszemi, o pokój w Królestwie sprawiedliwych, duszy Jej dobrej i cnotliwej."

Dan w Petersburgu 1819 r. Stycz: 14 d.

(podpisano) Alexander.

Wszystko w stolicy tutejszej okryło się żałobą z powodu tej śmierci. Przed kilku jeszcze dniami, wszystkie twarze wyrażały radość i szczęście z oglądania po kilko miesięcznej niebytności, Najłaskawszego Cesarza i N. Matki Jego, — lecz radość ta zamieniła się teraz w żal głęboki. Jeden powiew zimnego wiatru (pisze Ruski Inwalid) zwarzył kwitnącą różę, najpiękniejszą rodziny Potężnego Monarchy ozdobę. Umilkły teatra nasze i bale. Spokojność i ponura cichość zajęła miejsce wesołej wrzawy. Oby Nieba łaskawe zlały pociechę w udręczone boleścią serce N. Matki, i oby utuliły żal Jej sprawiedliwy, który wszyscy dzielą poddani.

Galicja.

Ze Lwowa dnia 29 Stycznia.

Rząd C. K. Galicyjski powtórnie uwiadamia, że na mocy dekretu Wysokiej Kamery nadwornéj z dnia 9 Września roku 1818. za okazaniem certyfikatów wydanych przez byłą nadworną Kommissję Sprawdzającą, podniesione być mogą, w Kameralnym Lwowskim głównym płatniczym Urzędzie, Obligacje Kamery nadwornej, wydane na dawne długi Polskie, które za długi Stanu uznanemi zostały; a zatém wzywają się następujący Wierzyciele, aby certyfikaty swoje w sześciu miesiącach do wspomnionego głównego płatniczego Urzędu podali, jako to:

1. Gockiego Józefa Pupille
2. Mańczukowski Sylwester

3. Meissner Jędrzej
4. Sukcessorowie Kaźmierza Pokubiaty
5 i 6. Kicki August
7. Sukcessorowie Corticellego
8. Jozue Wertheim
9. Sukcessorowie Małachowskiego Wojewody
10. Chevalier
11. Roman Antoni
12. Puchała Józef
13. Karaś Michał
14. Sukcessorowie Binkiewa.
15. Sukcessorowie Jerzego Turnera
16. Sukcessorowie Kanonika Trzebińskiego
17. Sukcessorowie Jana Hrabi Tarnowskiego
18. Zakon Maltański
19. Jan Niewieściński
20. Sukcessorowie Władysława Daszkiewicza
21. Urząd pocztowy w Norymberdze
22. Marcin Molski
23. Michał Sikorski
24. Mikołaj Prokopowich
25. Tomasz Studziński
26. Sukcessorowie Jana Strulińskiego Rotmistrza.

Dan we Lwowie. (podpisano)
Siegfried Lebrecht Flemming
Sekretarz Gubernjalny.

O ANGLIKACH i o LONDYNIE

L I S T VI.

Dażenie Anglji do przewagi polityczney.

Jutro odjeżdżam kochany Przyjacielu; nim jednak opuszczę Anglję, chcę ci opisać ostatni mój wieczór, który przepędziłem w Londynie, w domu pewnego Emigranta francuskiego. Pan Adolf tak się zowie mój Gospodarz, osiadł w Stolicy Anglji powolny życzeniu młodéj i bogatej piękności, którą pojął za żonę w Gretna-Green na granicy Szkocji, gdzie się zawiązują małżeństwa na prędce to jest bez zapowiedzi, bez zezwolenia rodziców i bez żadnéj cywilnéj formalności. Co w tém zdało mi się najdziwaczniejszego, że młoda osoba małżonką mego gospodarza, była wzorem żon i matek.

Wszystkich na ów czas zajmowała Ameryka. Dziwiono się i uwielbiano zwycięztwa Niepodległych. Z giełdy Kupieckiej przyszły zaspakajające doniesienia, że wielką ilość towarów Angielskich zapisano do Ameryki, i że tam handel Angielski coraz bardziej kwitnie. Ta wieść wszystkich więcej jeszcze uradowała, niż wiadomość o wybijaniu się na wolność uciśnionego narodu. Chciałem wtedy poznać jaką rolę grać będzie Anglja w sprawie Ameryki. „Łatwo pojmuję, — rzekłem do osoby cieszącéj się ze zwycięstwa niepodległych, — że wielu kupców raduje się, iż na chwilę otwierają im się porta Ameryki, i że będą mogli z korzyścią płody handlu swego przedawać. Ale spodziewam się, iż Rząd Angielski nieopuści Sprzymierzeńców swoich Królów Hiszpanji i Portugalij. Zapewne niezadługo dowiemy się, iż wysłano znaczną flottę na poparcie praw tych dwóch Monarchów."

„Mości Panie — przerwał mi z żywością pewien Sztabs Oficer z Marynarki — Wielka Bretanja nigdy i w niczém nie zmieni obszernych zamiarów swojéj polityki; tym bardziéj dla bronienia sprawy słabych Monarchów. Czyliż mniemasz iż Anglja połączyła i oburzyła przeciwko Bonapartemu Mocarstwa stałego lądu, dla tego aby powiększyć ich potęgę, bogactwa lub pomyślność? Bynajmniéj. Francja częstemi zwycięztwy zyskała nad Europą przewagę nieznośną dla Anglji. — Trzeba

nam było jakim bądź sposobem obalić tego Olbrzyma, który świat cały podbić zamyślał. Gdyby systema Bonapartego jeszcze kilka lat potrwało, upadłby nasz handel. Nie wystawiasz sobie ileśmy ofiar czynili dla utrzymania naszéj przewagi na morzu. Nieżałowaliśmy złota dla przekupienia Ministrów zagranicznych, i dzięki dostatkom naszym! wojna piętnaście lat przechodziła się po stałym lądzie: zubożyła, zgubiła miljony ludzi, ale ludność nasza nic na tém nie cierpiała. Pewni byliśmy, iż z korzyścią odbierzemy złoto sypane: mało obchodził nas los wojny. Kłócić narody to był nasz cel, i zbogaciliśmy się kosztem Europy. Koleją zabieraliśmy w posiadłość Maltę, Przylądek dobréj nadziei, wyspę Cejlan i Korfu; Kadyx i Lizbona poznała nas. — Może kto nam zaprzeczy chwałę z zwycięztwa pod Waterloo, mniejsza o to; niech inny dobija się o chwałę, my posiedliśmy wszystkie korzyści, teraz mógłby bez przenośni powiedzieć wasz Poeta Lemercier.

Le trident de Neptune, est le sceptre du monde.

(Trójząb Neptuna jest berłem świata.)

I w rzeczy saméj, któż nam się oprze? kilku okrętami linjowemi możemy blokować morze Baltyckie i Adrjatyckie, Sund i Dardanelle. Po wszystkich prawie morzach mamy twierdze niezdobyte: Gienua, Liwurno, Wenecja, Madera, są składowemi miastami naszemi; sami przedajemy, sami kupujemy wszystko, co tylko przepływa przez morze; każdy okręt musi nam harácz opłacić; rękodzieła Francji, Hollandji i Niemiec gasną powoli. Dziedzice potęgi Napoleona, niepotrzebujemy już taić się z przewagą naszą. Wprawdzie niektóre mocarstwa chcą zabronić wchodu towarów naszych, ale niech wiedzą: że mamy złoto, a możnaż wstydzić się czego w polityce? Jakiż Minister nie wierzy teraz w Ewanjelję Machjawela. Łatwo usprawiedliwić to, co się uda pomyślnie. Kiedy się zdawało, iż wspieramy Hiszpanją, pomagaliśmy Mirandzie. Utrzymywaliśmy sprawę Króla Neapolitańskiego, ażeby opanować Sycylję. Podając rękę Królowi Portugalskiemu, dostarczamy broni Niepodległym Buenos-Ayres, Rio de la Plata i Mexyku. Utrzymujemy przy życiu więźnia na wyspie Stéj Heleny, bo nam służy za postrach Francji i zapewnia nam uległość Gabinetu Tuleryjskiego; słowem Anglja jest najpotężniejszym mocarstwem; wszystko jéj ulega na lądzie i na morzu; a Monarchowie są po większéj części albo lennikami, albo dzierżawcami Anglji".

Przyznam ci się przyjacielu, iż niemogłem do końca wysłuchać cierpliwie tego samochlubstwa. Powinienem był odpowiedzieć, a nie myśląc zbijać dochodów które po części były niezaprzeczone, tak się odezwałem:

„Widzę iż pomyślność i potęga tak upaja Anglją, jak upajała inne narody; widzę iż i tu zapominają nauk historji. — Od pewnéj kobiety obdarzonéj żywą wyobraźnią i wielkim dowcipem, słyszałem te słowa: „Tylko w szczęściu jestem niespokojną, w przeciwnościach cieszy nas nadzieja lepszego losu, gdy przeciwnie w pomyślności potrzeba się przyszłości obawiać". — Przeznaczenie wysoko Anglją wzniosło, ale pamiętajcie, że ze szczytu spadek niebezpieczny".

„Już wasze szczęście gasnąć zaczyna. Prowincje wasze są niespokojne; głód daje się czuć w Hrabstwach. Chcąc przez zakłady licznych fabryk odebrać chleb rękodzielniom naszym, odebraliście chleb waszym rzemieślnikom; burzą się oni ustawicznie. Tarczę wolności waszéj owe sławne habeas corpus pozwoliliście zawiesić.

„Mniemacie iż to jest zasadą waszéj potęgi, że się Królowie lękają, abyście

nie wzniecali wojen, ale mylicie się. Ciągłemi rewolucjami świat znużony, poznał iż dla szczęścia ucywilizowanego narodu: potrzeba Rządu Monarchicznego, Konstytucji i Reprezentacji narodowéj. Wszyscy Monarchowie szanujący wolność osobistą, wolność sumienia, i mający Ministrów odpowiedzialnych, stali się silnemi siłą narodu od nich rządzonego; i tym sposobem interes ludów z interesem swoim zgodzić umieli".

Koniec Listów o Anglikach i o Londynie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

z Warszawy.

Dnia onegdajszego obchodzono tu uroczyście Imieniny N. Wielkiéj Xiężny Anny Fedorówny, Małżonki Jego Cesarzowiczowskiéj Mości W. Xiążęcia Konstantego, i N. Wielkiéj Xiężny Anny Pawłówny, Królewiczowéj Niderlandskiéj, tudzież święto orderu Stéj Anny, a dnia wczorajszego obchodziła stolica nasza rocznicę urodzin N. Wielkiéj Xiężny Marji Pawłówny, Małżonki Xiążęcia Następcy Sasko-Wejmarskiego.

Radzca Sekretarz Stanu.

Pomiędzy liczne i ważne obowiązki służby publicznéj których łączne dopełnienie, mozolnéj pracy sprawujących Urzędy administracyjne jest owocem, należy ścisłe i akuratne wyrachowanie się z powierzonego grosza publicznego, gdyż z wiernego téj powinności wykonania niewątpliwe dla kraju spływają korzyści. Z tego względu miło mi jest oznajmić Kommissji Województwa Płockiego: iż Xiążę Namiestnik Królewski przekonawszy się z rapportu Izby Obrachunkowéj, że Kommissja Województwa Płockiego w złożeniu rachunków z lat dawnych i bieżących zamiarom Rządu odpowiedziała, raczył ją i w tym względzie służby publicznéj za celującą uznać. Kommissja Województwa Płockiego w tém zadowolnieniu Namiestnika Królewskiego znajdzie zapewne pobudkę do dalszéj w działaniach swych gorliwości, i zaszczytną pracy swéj nagrodę.

Dnia 13 Lutego 1819 r.

Jenerał Brygady
(podpisano) Kossecki.

TEATR NARODOWY.

Jutro dana będzie Komedjo-Opera z tańcami: Jenjusz stróż czyli Potrzeba i zbytek, i Komedja: — Sługa dwóch Panów.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle.	
rano.	ciepła	zimna	cale	linje	100cz: li:			łokcie	cale
14. Lutego		2	27	4	3	Południo-Zachodni.	Pochmurno.		
15. Lutego		2	27	5	6	Zachodnio-Południ.	Śnieg.		

Wydawcy odpowiedzialni.